

Vergaderjaar 1987–1988

20 227

Wijziging van hoofdstuk XIII (Ministerie van Economische Zaken) van de begroting van de uitgaven en ontvangsten van het Rijk voor het jaar 1987 (Wijziging naar aanleiding van de Voorjaarsnota; eerste wijzigingsvoorstel)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Ontvangsten:

Artikel 19A. Met verwijzing naar de toelichting bij artikel 54A in het uitgavengedeelte van dit wetsvoorstel (Artikel I), wordt hierbij een nieuw ontvangstenartikel geïntroduceerd met een ontvangstenraming van f 191,4 mln., een en ander ter compensatie van de geraamde uitgaven in 1987 aan de Stichting Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieproducten (COVA).

Uitgaven:

Door middel van het onderhavige voorstel van wet wordt voorgesteld hoofdstuk XIII van de begroting van de uitgaven van het Rijk voor het jaar 1987 met f 246,2 mln. te verhogen. De mutaties die tot deze verhoging leiden, zijn in de Voorjaarsnota 1987 (kamerstukken II 1986/1987, 19980, nr. 5) aangekondigd.

De aansluiting tussen de nota-mutaties en het onderhavige wetsvoorstel is als volgt (bedragen × f 1 mln.):

1. Aangekondigd in de Voorjaarsnota 1987 (bijlage I)	
– Ministerie van Economische Zaken (blz. 22)	+ f 246,2
2. Voorgestelde verhoging bij onderhavig voorstel van wet	+ f 246,2
	0

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de mutaties van de uitgavenartikelen van de begroting 1987 van Economische Zaken die verband houden met de in de Voorjaarsnota 1987 (kamerstukken II, 1986/1987, 19980, nr. 5, blz. 22) genoemde categorieën verhogingen en verminderingen.

Behoudens de wijzigingen in de kasramingen van de diverse artikelen worden tevens de samenhangende wijzigingen in de binnenlijnse verplichtingenramingen weergegeven.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vierde lid jo derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Artikelsgewijze toelichting

Loonbijstelling

Artikel 7. De hier opgenomen kasverhoging van f 6,3 mln. die uit de Rijksbegroting wordt gecompenseerd, heeft voor f 1,1 mln. betrekking op de doorwerking van de loonbijstelling 1986 en voor f 5,2 mln. op de bijstelling van de rekenbasis van personeelsartikelen.

Voor een algemene toelichting op de herkomst en de verdeling van de post «loonbijstelling» wordt verwezen naar de nota naar aanleiding van het verslag bij het EZ-wijzigingsvoorstel naar aanleiding van de Voorjaarsnota 1986 (kamerstukken II, 1986/1987, 19916, nr. 6).

Compensatie Oosterschelde

Artikel 21. Het aandeel van Economische Zaken in de generale «Oosterschelde-ombuiging», die het gevolg is van tegenvallende verkoopopbrengsten van Oosterscheldemateriaal, bedraagt f 3,1 mln. op verplichtingenbasis. De verlaging terzake, op artikel 21 Speur- en ontwikkelingswerk, bedraagt f 1,3 mln. in de kas en f 1,8 mln. in de binnenlijnse verplichtingenruimte.

Technologiegelden uit de WIR

Artikel 8. Dit artikel wordt verhoogd met f 2 mln. Deze verhoging maakt deel uit van de f 80 mln toegevoegde middelen voor het technologiebeleid. Deze verhoging is bestemd voor diverse kosten: opdrachten aan externe adviesbureau's ter uitwerking van diverse aspecten van het technologiebeleid, waaronder de opzet van Innovatie Centra; aanloopkosten van de werkmaatschappij (materiële kosten en huisvesting) en overige uitgaven in dit verband. Aangezien de verdeling en daarmee de definitieve artikelbelasting van deze uitgaven nog niet bekend is, wordt dit budget geparkeerd op dit artikel. Met begrotingswijzigingen wordt dit bedrag later dit jaar verdeeld over de in aanmerking komende artikelen.

Artikel 12. Ter uitvoering van het regeerakkoord inzake het technologiebeleid is bij Voorjaarsnota 1987 f 80 mln op kasbasis toegevoegd aan de EZ-begroting 1987. Structureel (vanaf 1990) is f 230 mln toegevoegd. Deze toevoeging is afkomstig uit het Fonds Investeringsrekening.

× f 1 mln	1987	1988	1989	1990	1991 e.v.
– toevoeging technologiebudget op kasbasis	80	180	215	230	230

Bij brief van 16 juli 1987 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is het regeringsstandpunt meegedeeld over het advies van de Commissie Dekker inzake het technologiebeleid (Kamerstukken II, 1986–1987, 19960, nr. 2 en 3). Hierbij sluit de invulling van de toegevoegde budgettaire ruimte aan. Structureel is de f 230 mln als volgt verdeeld:

- uitbreiding Instir: 75 mln
 - uitbreiding bedrijfsgerichte technologiestimulering: 60 mln
 - internationale samenwerking, in het bijzonder Eureka: 50 mln
 - verbetering van de kennisverspreiding, vooral bij kleinere bedrijven: 35 mln
 - Stichting Technische Wetenschappen: 10 mln.
- In 1987 en 1988 is er sprake van een aanloopperiode naar dit structurele budget:
- de Instir-uitbreiding gaat in op 1 oktober 1987. Dit leidt pas tot extra uitgaven vanaf 1988

– verspreiding van kennis: voor het oprichten van Innovatie Centra zijn met ingang van 1988 uitgaven geraamd. In 1987 zijn er op dit vlak alleen aanloopkosten, waarvoor op art. 8. Onvoorziene uitgaven f 2 mln. is gereserveerd.

De overige onderdelen van het extra budget kunnen in 1987 al vrijwel geheel op verplichtingsbasis starten, hoewel ze samen optellen tot meer dan f 80 mln. Zoals gebruikelijk bij de beleidsprogramma's van Economische Zaken leiden verplichtingen namelijk vertraagd tot betalingen. De gesteunde projecten moeten veelal nog starten. Het betalen van declaraties loopt gelijk op met de uitvoering van projecten, terwijl voor de eindafrekening een accountantsverklaring nodig is. Dit leidt ertoe dat op verplichtingenbasis het structurele budget van f 230 mln eerder kan worden ingevuld dan op kasbasis.

Voor 1987 betekent dit dat op verplichtingenbasis niet f 80 mln, maar aanzienlijk meer kan worden ingevuld. In deze supplettoire begroting is f 147 mln op verplichtingenbasis toegevoegd: f 2 mln bij art. 8, en f 145 mln bij art. 12. Daarvan wordt naar verwachting slechts een deel al in 1987 daadwerkelijk ook betaald; dat bedrag zal in ieder geval de beschikbare f 80 mln voor kasuitgaven niet overschrijden.

De verdeling van de f 145 mln verplichtingenruimte op art. 12 in 1987 is als volgt.

- Uitbreiding van de bedrijfsgerichte technologiestimulering: dit gaat direct in. Voor de nationale programma's is in 1987 f 60 mln extra verplichtingenruimte gereserveerd. Van dit bedrag is f 25 mln bestemd voor INSP (daarmee wordt een tijdelijke verlaging ongedaan gemaakt die eerder in 1987 nodig was om de overige nationale programma's te kunnen starten), f 4 mln voor materiaaltechnologie, f 3 mln voor medische technologie en f 0,7 mln voor biotechnologie. Het restant ad f 27,3 mln. is nog niet verdeeld.
- Internationale samenwerking, in het bijzonder Eureka: in 1987 komt hiervoor f 35 mln extra budget beschikbaar, bovenop de f 30 mln die reeds beschikbaar is. Voor alle ingediende aanvragen is nu een totaalbudget van f 65 mln beschikbaar.
- Stichting Technische Wetenschappen: in 1987 is f 5 mln extra gereserveerd.

De overige verplichtingenruimte ad f 45 mln is aangewend voor het oplossen van enkele additionele budgettaire knelpunten op technologiegebied. Voor een deel staat de aanwending nog niet vast; deze hangt af van onder meer de kwaliteit en omvang van ingediende projectvoorstellen. Met inachtneming van deze onzekerheid is de volgende verdeling te maken:

- activiteiten op onderwijs- en onderzoeksgebied: f 10 mln
- Innovatiegerichte Onderzoeksprogramma's: f 6 mln
- reservering voor bijdragen aan technologische instituten: f 8,5 mln
- reservering voor diverse onderzoeken en projecten, nog niet nader bepaald: f 20,5 mln.

In totaal is in 1987 dus toegevoegd aan de EZ-begroting:

	verplichtingen	kasuitgaven
– art. 8 Onvoorzien: diverse aanloopkosten	2 mln	2 mln
– art. 12 Aandachtsgebiedenbeleid:		
– nationale programma's	60 mln	
– Eureka	35 mln	78 mln
– STW	5 mln	
– onderwijs, IOP's, GTI's en overige activiteiten	45 mln	
Totaal	147 mln	80 mln

De f 145 mln toevoeging aan art. 12 leidt voor maximaal f 78 mln tot betalingen in hetzelfde jaar (1987); het overige deel ad f 67 mln leidt tot betalingen in volgende jaren. Deze f 67 mln zijn als verhoging binnenlijns opgenomen in het onderhavige wetsvoorstel. Overigens wordt de kasruimte van artikel 12 tegelijk verlaagd met f 8,7 mln. Hiervoor zij verwezen naar het hierna toegelichte onderdeel 'Diverse overboekingen'.

COVA-voorraadheffing

Artikel 54A. Bij wijziging begin 1987 van de Wet Voorraadvorming Aardolieprodukten is bepaald dat Economische Zaken is belast met het uitkeren aan de Stichting Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieprodukten (COVA) van de opbrengst van de zogenaamde voorraadheffing (Stb. 675, december 1986). Deze heffing wordt betaald door de eindverbruikers van aan accijns van minerale oliën onderworpen aardolieprodukten. De uitkeringen dienen ter financiering van de exploitatiekosten van de COVA en belopen in 1987 f 191,4 mln.

De geïnde heffing wordt door het Ministerie van Financiën aan de ontvangstenbegroting van Economische Zaken toegevoegd een en ander ter compensatie van de hogere uitgaven. Daartoe wordt een nieuw ontvangstenartikel ingevoegd.

Diverse overboekingen

Artikelen 12, 34 en 62. Ten laste van artikel 12 Aandachtsgebiedenbeleid, onderdeel Infralijn, vindt een budgetoverheveling plaats naar het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen in verband met de uitvoering van het Micro-Electronicaplan. Het gaat hierbij om projecten door O en W gefinancierd ten behoeve van door de Technische Universiteiten Delft, Twente en Eindhoven aan te schaffen technische faciliteiten.

Voor projecten in het kader van het Integraal Structuurplan Noorden des Lands (ISP) en de Perspectievennota Zuid-Limburg (PNL) waarvan de beleidsverantwoordelijkheid ligt bij andere departementen, is conform de doorwerking van de Voorlopige Rekening 1986 (kamerstukken II, 1986/1987, 19 895, nr. 1) ten laste van artikel 34, begrotingsruimte met een totaal van f 6,4 mln. naar die ministeries overgeboekt.

Tijdens een mondeling overleg op 24 februari 1983 en 2 februari 1984 tussen de vaste Commissie voor Defensie, de Minister van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Defensie, kwam de levering van M-fregatten aan Portugal reeds ter sprake (kamerstukken II, 1982/1983, 17 600-X, nr. 33 en 1983/1984, 18 100-XIII, nr. 23).

Het aandeel van Economische Zaken in de Nederlandse bijdrage aan het Portugese fregatten-project bedraagt in totaal f 15,8 mln. en komt ten laste van artikel 62 Stimulering exportactiviteiten. De begrotingsruimte is ten gunste van de Defensie-begroting geboekt.

Flankerend beleid

Artikel 6. Voor flankerend beleid met betrekking tot de personeelsreductie is aan Economische Zaken f 0,7 mln. toebedeeld. Compensatie is afkomstig uit de Rijksbegroting.

De Minister van Economische Zaken,
R. W. de Korte